

ЗАКОН О КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА СА ИНОСТРАНСТВОМ
("Службени лист СРЈ", бр. 42/92)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Кредитни посао са иностранством је правни посао закључен између домаћег и страног лица којим се прибавља или одобрава кредит (комерцијални, робни, финансијски и др.).

Домаћа лица, у смислу овог закона, јесу банка, предузеће и друго правно лице са седиштем у Југославији и физичко лице које обавља привредну делатност а регистровано је код надлежног органа са пребивалиштем у Југославији.

Лице, у смислу овог закона, јесте правно лице са седиштем у иностранству и физичко лице са пребивалиштем у иностранству.

Члан 2.

Средства финансијског кредита узетог из иностранства могу се користити за плаћање увоза робе и услуга и за финансирање инвестиционих радова у иностранству.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, Народна банка Југославије, у оквиру пројекције платног биланса Југославије, може утврдити обим и начин коришћења финансијских кредита и за друге намене.

Члан 3.

Кредити које одобравају међународне финансијске организације користе се у складу са потврђеним међународним уговорима, односно актом о гаранцији или супергаранцији Савезне Републике Југославије.

Уговор о кредиту који се узима у складу с међународним уговором којим се утврђује обавеза гаранције Савезне Републике Југославије домаће лице не може закључити пре него што прибави гаранцију републике на чијој се територији налази његово седиште.

Члан 4.

Кредитне послове са иностранством могу закључити домаћа лица која испуњавају услове предвиђене овим законом.

Народна банка Југославије закључује кредитне послове са иностранством, на начин и у оквиру својих права и дужности утврђених савезним законом.

Члан 5.

Домаће лице из члана 1. овог закона закључује кредитне послове са иностранством у оквиру пројекције платног биланса Југославије, у складу са овим законом.

**II. УСЛОВИ И НАЧИН ЗАКЉУЧИВАЊА
КРЕДИТНИХ ПОСЛОВА СА ИНОСТРАНСТВОМ**

Члан 6.

Кредитни послови са иностранством закључују се уговором у писменом облику.

Домаћа лица могу закључити уговоре о кредитним пословима са иностранством у своје име и за свој рачун и у своје име а за рачун другог лица, а банке овлашћене за послове са иностранством – и у име и за рачун другог лица.

Међусобна права и обавезе домаћих лица која закључе уговор о кредитном послу са иностранством у своје име а за рачун другог лица или у име и за рачун другог лица, утврђују се уговором.

Домаће лице које закључи уговор о кредитном послу са иностранством одговорно је страном лицу за извршавање обавеза из закљученог уговора.

За извршавање обавеза из става 4. овог члана не гарантује Савезна Република Југославија, осим у случајевима предвиђеним савезним законом.

Домаћа лица не могу закључивати кредитне послове са иностранством којима се стварају обавезе за Савезну Републику Југославију.

Члан 7.

Савезна Република Југославија се задужује у иностранству, одобрава кредите и даје гаранције иностранству на основу савезног закона који се доноси за сваки кредитни посао.

Републике чланице закључују уговоре о кредитним пословима са иностранством на основу посебног закона, који се доноси за сваки кредитни посао.

Члан 8.

Банка може закључити уговор о кредиту са страним лицем и давати и примати гаранције ако има овлашћење Народне банке Југославије за обављање послова платног промета и кредитних послова са иностранством и ако испуњава услове прописане савезним законом којим се уређује пословање банака.

Банка која није овлашћена за послове из става 1. овог члана може у своје име и за свој рачун закључити уговор о узимању кредита у иностранству за плаћање увоза робе и услуга искључиво за сопствене потребе ако испуњава услове прописане савезним законом којим се уређује пословање банака.

Члан 9.

Предузеће може узимати кредите из иностранства, одобрвати кредите иностранству и давати гаранције и друге облике јемства за рачун страних лица, ако их користи за обављање делатности за коју је регистровано.

Предузеће може одобрвати финансијске кредите страном лицу само по основу остварене добити у иностранству, у складу са законом којим се уређује спољнотрговинско пословање.

Члан 10.

Физичко лице које обавља привредну делатност а регистровано је код надлежног органа може закључити кредитни посао са иностранством у своје име и за свој рачун под условима из члана 9. овог закона.

Члан 11.

Друго правно лице може закључивати уговоре о кредитним пословима са иностранством под условима из члана 9. овог закона.

III. РЕГИСТРОВАЊЕ КРЕДИТНИХ ПОСЛОВА СА ИНОСТРАНСТВОМ

Члан 12.

Кредитни послови са иностранством региструју се код Народне банке Југославије.

Регистровању подлежу: уговор о кредитном послу са иностранством, промене и раскид уговора, као и коришћење, отплата и наплата кредита.

Регистровању подлежу и гаранције за рачун страних лица по кредитним пословима са иностранством.

Пре закључивања уговора о кредитном послу, домаће лице је дужно да обавештење о намери закључивања кредитног посла поднесе Народној банци Југославије на регистрацију.

Народна банка Југославије прописује начин, рокове и обрасце за регистровање и евидентирање кредитних послова са иностранством.

IV. ПЛАЋАЊЕ И НАПЛАЋИВАЊЕ ПО УГОВОРИМА О ЗАКЉУЧЕНИМ КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА СА ИНОСТРАНСТВОМ

Члан 13.

Домаће лице може отплатити кредит и повући дату гаранцију пре уговореног рока ако је уговорена обавеза извршена у складу са закљученим уговором о кредитном послу са иностранством и законом којим се уређује девизно пословање.

Домаће лице може потраживања из уговора о закљученом кредитном послу са иностранством заложити, продати и наплатити пре уговореног рока, у складу с тим уговором и законом којим се уређује девизно пословање.

Члан 14.

Кад Савезна Република Југославија преузме обавезу као гарант или супергарант по закљученим уговорима о кредитним пословима са иностранством којима се рефинансирају, односно репрограмирају дугови, или када предстоји непосредно преузимање тих обавеза, домаће лице не може за време рефинансирања, односно репрограмирања, извршити превремено плаћање обавеза према иностранству.

Обавезе из става 1. овог члана домаће лице може превремено измирити у земљи уплатом динарске противвредности по курсу на дан уплате, под условом да са банком овлашћеном за послове са иностранством – дужником, односно гарантом по кредитном послу закључи уговор којим се уређују међусобна права и обавезе.

У случају из става 2. овог члана овлашћена банка не може на захтев домаћег лица извршити превремено плаћање обавеза према иностранству.

Члан 15.

Изузетно од одредбе члана 14. овог закона, домаће лице може уз сагласност Народне банке Југославије, превремено отплатити обавезе по закључним уговорима о кредитним пословима са иностранством који се рефинансирају, односно репрограмирају (у даљем тексту: послови конверзије дуга), и то:

- 1) конверзијом дуга за улог у предузеће, банку или другу финансијску организацију;
- 2) конверзијом дуга за уступање права временског коришћења туристичког објекта;
- 3) конверзијом дуга у нове обавезе које се преузимају према иностранству;
- 4) конверзијом дуга за потраживања у иностранству.

Народна банка Југославије прописује начин обављања и праћења остваривања послова конверзије дуга.

Члан 16.

Послови конверзије дуга из члана 15. овог закона обављају се преко банке овлашћене за послове са иностранством и Народне банке Југославије.

Члан 17.

Сагласност из члана 15. овог закона даје у складу са мерама текуће економске политике Народна банка Југославије.

Члан 18.

Народна банка Југославије даје сагласност за обављање послова конверзије дуга из члана 15. овог закона у року од 20 дана од дана пријема захтева.

Ако Народна банка Југославије одбије захтев за давање сагласности за обављање конверзије дуга или не одлучи о захтеву у року из става 1. овог члана, домаће лице може у року од осам дана од дана пријема акта о одбијању захтева за давање сагласности, односно по истеку рока из става 1. овог члана, изјавити жалбу гувернеру Народне банке Југославије.

Одлука гувернера Народне банке Југославије је коначна и против ње се не може водити управни спор.

Члан 19.

Народна банка Југославије може закључивањем послова конверзије дуга у своје име и за свој рачун превремено отплаћивати обавезе по иностраним кредитима које је користила у своје име и за свој рачун у оквиру пројекције платног биланса Југославије.

Народна банка Југославије може обављати послове конверзије дуга у своје име а за рачун Савезне Републике Југославије или у име и за рачун Савезне Републике Југославије у складу са одредбама овог закона.

V. МЕРЕ ЗА ОГРАНИЧАВАЊЕ ЗАКЉУЧИВАЊА УГОВОРА О КРЕДИТНИМ ПОСЛОВИМА СА ИНОСТРАНСТВОМ

Члан 20.

Ако настану поремећаји у платном билансу Југославије, Савезна влада може по прибављеном мишљењу Народне банке Југославије, ради спречавања поремећаја и одржавања ликвидности Савезне Републике Југославије, прописати мере којима се ограничава закључивање уговора о кредитним пословима са иностранством и то:

- 1) привремено обустављање закључивања уговора о кредитним пословима са иностранством;
- 2) утврђивање износа до ког домаћа лица могу закључивати уговоре о кредитним пословима са иностранством;
- 3) утврђивање обавезе полагања динарског депозита сразмерно висини кредита из уговора о закљученом кредитном послу са иностранством;
- 4) давање сагласности Народне банке Југославије за закључивање кредитног посла са иностранством;
- 5) привремено ограничавање отплате кредита пре уговореног рока;
- 6) привремено обустављање обављања и одобравања послова конверзије дуга.

Мере из става 1. овог члана примењују се за време док трају поремећаји.

VI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 21.

Новчаном казном од 90.000 до 450.000 нових динара казниће се за привредни преступ домаће лице:

- 1) ако средства финансијског кредита не користи у складу са овим законом (члан 2);
- 2) ако закључи уговор о кредитном послу којим се стварају обавезе за Савезну Републику Југославију (члан 6. став 6);
- 3) ако узме инострани кредит, изда гаранцију страном лицу или одобри кредит страном лицу или прима гаранцију из иностранства, противно одредбама овог закона (чл. 8. и 9);
- 4) ако за време рефинансирања, односно репрограмирања дугова по закљученим уговорима о кредитним пословима са иностранством за које је држава преузела обавезу као гарант или супегарант изврши превремена плаћања обавеза према иностранству, односно динарску противвредност не уплати по курсу на дан уплате (члан 14);
- 5) ако послове конверзије дуга не изврши у складу са овим законом, или их врши без сагласности Народне банке Југославије (члан 15);
- 6) ако закључује кредитне послове са иностранством и користи или отплаћује кредите противно мерама којима се ограничава закључивање уговора о кредитним пословима са иностранством (члан 20).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице у банци, предузећу или другом домаћем лицу новчаном казном од 6.000 до 30.000 нових динара.

За привредни преступ из става 1. овог члана одговорном лицу ће се уз казну изрећи и заштитна мера забране обављања одређених послова у спољнотрговинској делатности у трајању до пет година.

2. Прекршаји

Члан 22.

Новчаном казном од 18.000 до 90.000 нових динара казниће се за прекршај домаће лице:

- 1) ако закључи кредитни посао противно одредбама овог закона (чл. 10. и 11);
- 2) ако не региструје уговор о кредитном послу са иностранством, гаранције и друге облике јемства и све настале промене у вези с тим уговором, као и коришћење, отплату и наплату кредита, или ако претходно не поднесе обавештење о намери закључивања тог уговора (члан 12. ст. 1. до 4).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у домаћем лицу новчаном казном од 4.500 до 22.500 нових динара.

Члан 23.

Прекршајни поступак у првом степену за прекршаје из члана 22. овог закона води Савезни девизни инспекторат.

По жалби на решење Савезног девизног инспектората донето у прекршајном поступку одлучује Савезно веће за прекршаје.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Кредитни послови који су у току на дан ступања на снагу овог закона завршиће се под условима који су важили у време започињања тих послова, ако је то за учеснике у тим пословима повољније.

Члан 25.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о кредитним пословима са иностранством ("Службени лист СФРЈ", бр. 84/90).

Члан 26.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СРЈ".